

ORKLAND
KOMMUNE

Negativ sosial kontroll -

kommunens rutiner og situasjonsbilde

Orientering til kontrollutvalget 16.9.2026

Bilde laget ved hjelp av KI

Negativ sosial kontroll

- Press, oppsyn, trusler eller tvang som systematisk begrenser en persons frihet, selvbestemmelse eller mulighet til å ta egne valg

Hvordan fanger vi opp og håndterer, og hva vet vi om omfanget?

- Planen et **praktisk verktøy** for ansatte
- Planen skal bidra til at ansatte forebygger, oppdager og **handler/melder i fra** ved mistanke om vold i nære relasjoner
- Planen omfatter vold, psykisk vold gjennom kontroll og isolering, sosial vold og æresrelatert vold (tvangsekteskap og kjønnslemlestelse)
- Gjelder uavhengig av alder

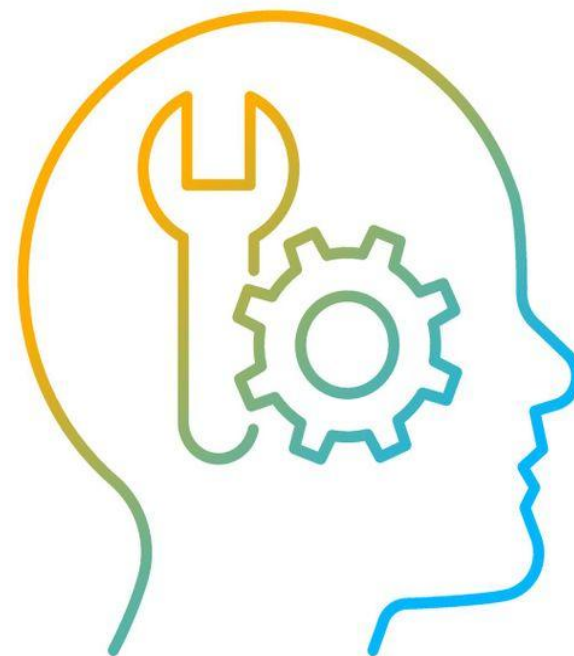

Hvordan fanger kommunen opp?

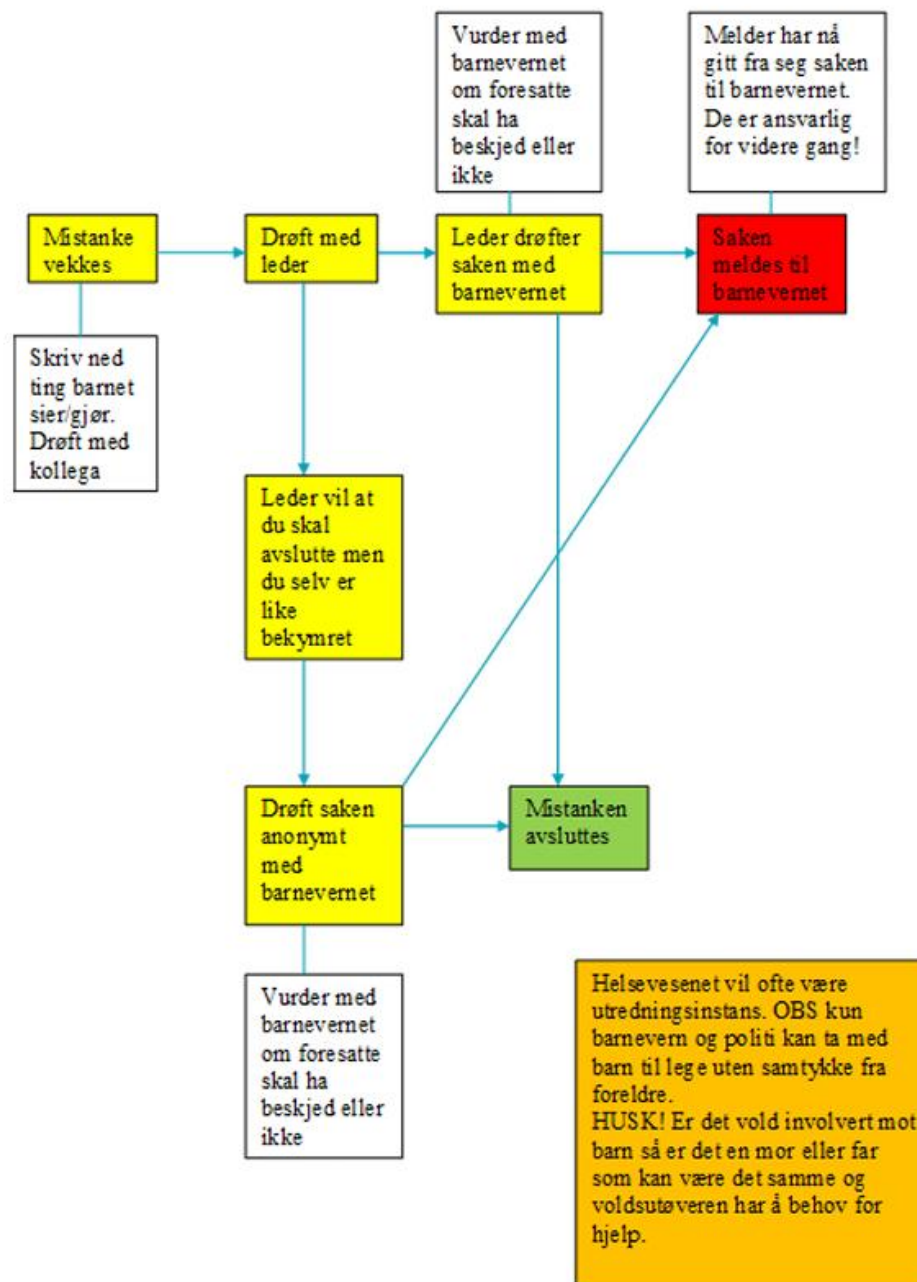
- Dette er **alles ansvar** – ikke en tjeneste eller enkelte ansatte
- Vi må sikre at ansatte har **kompetanse** slik at de kjenner tegn, risikofaktorer, tørr å spørre og/eller er klare til å ta imot det som blir fortalt
- For barn under 18 år har **barnevern og politi** en særskilt rolle
- Flytskjema i planen illustrerer godt en **handlingsløype**:
«Hva gjør jeg med min uro, det jeg har sett eller hørt?»

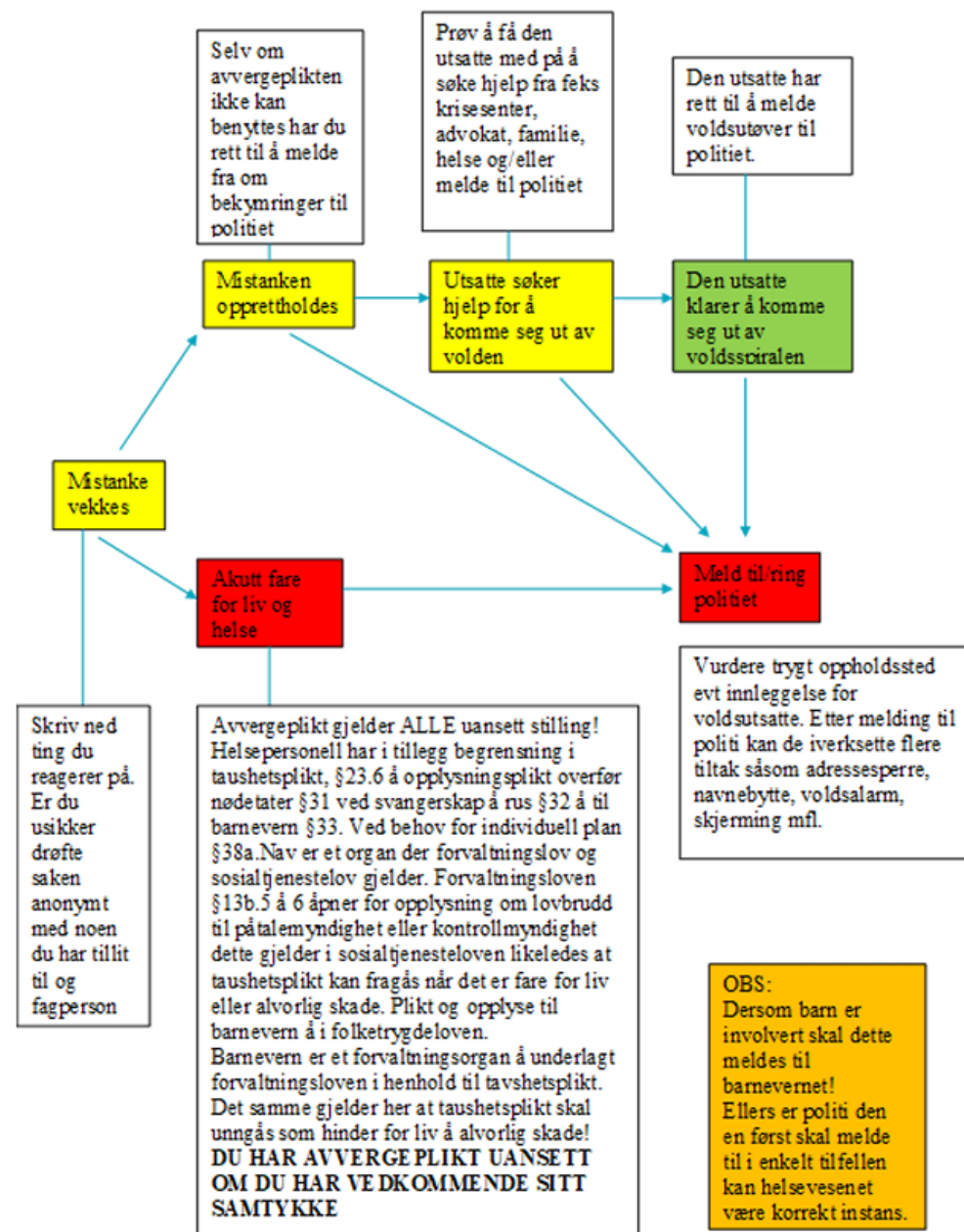
Foto: Mostphotos

Flytskjema ved mistanke om vold og overgrep mot barn

Hvordan sikre at planen – rutiner er kjent

- I selve planen ligger et varig implementeringsansvar
- Involverte bredt da planen ble laget
- Har gjennom SLT-modellen et etablert samarbeid med politiet
- Politiråd - vold i nære relasjoner fast punkt på saklista. Gir et løpende situasjonsbilde, og er en viktig del av perspektivmeldingen til kommunen

Foto: Mostphotos

Har kommunen oversikt over omfanget?

- JA – NEI
- Vi har oversikt over det som er kjent og registrert, men vi vet at det er mørketall
- Mange som utsettes for vold i nære relasjoner sier aldri i fra

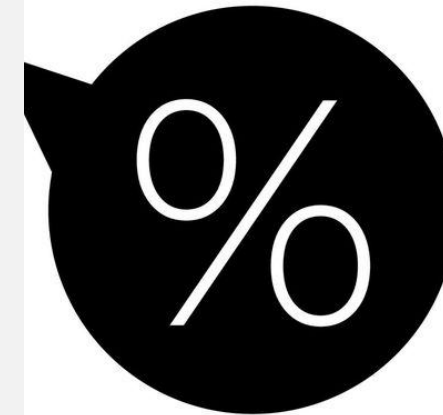

Har kommunen oversikt over omfanget?

- Vi har ikke tall som gjør at vi kan si hvor mange for eksempel ungdommer i Orkland som er utsatt for negativ sosial kontroll.
- 5% av ca.750 ungdommer = 37 ungdommer

Tall basert på nasjonale funn – ikke lokal forekomsttall

Vi har oversikt over det som registreres – ikke over det faktiske omfanget (tall pr.15.9.26)

Antall	2022	2023	2024	2025	2026
Saker	28	34	31	41	29
Mistenkt/site	22	31	24	45	33
Fornærmet	34	41	41	57	47
0- 15	8	6	9	18	22
16- 30	8	9	14	12	10
31-45	7	14	13	23	8
46- 60	7	9	5	4	4
>60	3	3	0	0	3

Oppsummering

Har kommunen rutiner for å fange opp og håndtere dette?

- Ja. **Temaplan** «Vold i nære relasjoner» gir et felles rammeverk
- Planen beskriver **ansvar og tegn** man skal være oppmerksom på
- **Handlingsløype** ved mistanke – hva gjør jeg
- Planen er **implementert** på tvers av tjenester og forankret i samarbeidet med politiet

Har kommune oversikt over omfanget?

- **Løpende situasjonsbilde** basert på politiets registrerte saker
- Ingen fullstendig oversikt over det faktiske omfanget - **det er mørketall**
- Viktigste virkemiddel er **kompetente ansatte**
- Ansatte som vet hva de skal gjøre ved bekymring og kjenner sin **plikt til å handle**